

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון
רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9, ירושלים | Zolphone.co.il | זולפון

החל
מ 499 ש"ח

שבת מחשמהלת

השבת המאוד חמה ולחה שעברה על
אלפי אנשים כשהם מנותקים מחשמהל,
עוררה דילמות הלכתיות אך היוותה גם
חזרה גנרלית-רוחנית לקראת ראש השנה

הבושה שבסליחות
משה שילת

4

כמה טיפים למדיטציה
פרטית
נחמי וילהלם

13

התשובה לא תחזיק מעמד?
שיחת חברים עם מיכי יוספי

3

התוועדות הכנה
לראש השנה
הרב שבתי סלבטיצקי

14

רמת האמינות

של נתוני המחקרים
על דתל"שים
הרב יהושע שכירא

הבנייה בעיצומה והגיע הזמן שאתם תרכשו את דירת ההשקעות שלכם. במרחק חמש דקות מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת, עם קהילה צומחת לציבור הדתי, **כרמי גת** היא הבחירה הנכונה עבורכם לנכס מניב. קבוצות רכישה ליחידות דיור של שלושה, ארבעה וחמישה חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ₪. **כניסה לפנטקוט' בעוד שנה.**

הבניה בעיצומה! תקן בניה ירוקה!

דרוש הון עצמי מינימלי 35%

לפרטים נוספים: **1700-500-555**

באמונה bemuna.co.il

*הרכישה תדווח בשם הקונה לרשות המיסים ובכפוף לתנאי המבצע החברה תשלם את המס עבור הקונה.

תשפ"א / 2020

ערב חשיפה קורסי חזרה

יום ראשון

כ"ד באלול

13.9.20

פנימה

מרכז מטפלים
אישי | זוגי | מיני | גישור

הערב יתקיים
במרכז פנימה

רח' קדיש לוז 1,
רמת שרת, ירושלים

הרשמה בטל': 053-4445653

5% הנחה לנרשמים בערב החשיפה

הערב יתקיים ללא עלות

התכנסות קפה ועוגה

16:30

יעוץ מיני

17:00

נלמד כלי אבחון

להערכת הקושי המיני

ד"ר מולי גרוסמן מטפל מיני

טיפול CBT

17:30

חרדה חברתית -

אבחון ודרכי פתרון

ד"ר מולי גרוסמן מטפל CBT מוסמך

הדיאלוג הפנימי

18:00

נתנסה בטכניקה החושפת

את החלקים בתוכנו

ומביאה אותם לידי איזון

יצחק בכר פסיכולוג

חווית מיינדפולנס

18:45

נחוות יחד חוויה המחברת אותנו

אל מקור עמוק של שקט, שהינו זמין

וקרוב יותר ממה שאי פעם חשבנו.

יצחק בכר פסיכולוג

אימון coaching

19:30

כיצד ננהל נכון את הזמן שלנו.

תיעדוף הדברים החשובים לנו באמת.

משה גרוסמן פסיכותרפיסט ומאמן אישי

נטורופתיה

20:30

השמנת יתר - דרכי התמודדות

וכיצד נוכל למנוע זאת

אליהו שכטר

נטורופת בכיר

סדנת הורות

21:30

איך משנים מאבקי כח ותסכולים בבית

לשיח פתוח ומאמין בין רצונות

רעות הופר

מטפלת הורית

הערב יתקיים

פרונטלית

וגם ב - zoom

נשמח בקואכאק!

שיחת חברים

עם מיני יוספי

ביקשתי מן הנכח: "יש לי ווארט חשוב אומר לך.
הוא לא כך נגיד לך, אז אני מבקש לומר לפני
שאני אומר לך אותו, תגידו פשוט...".
הוא, רש נתן ב' אמר לפני דומד אומר משהו
משמעותי, והיה נחמד מאוד.

גם אותך התשובה מצערת?

המפורסמת במסכת יומא. המשנה אומרת: "האומר 'אחטא ואשוב' 'אחטא ואשוב', אין מספיקים בידו לעשות תשובה". רבי שלומק'ה זוויעלר אמר על כך בשם רבי פנחס מקוריץ: "האומר אחטא ואשוב", הכוונה היא לכן אדם שיש לו כזה צער לעשות תשובה, כי הוא יודע - במילא אני אחטא שוב... אבל אם ליהודי יש התחזקות והוא מקבל על עצמו בהחלטיות: 'לא משנה כמה פעמים אני אפול, לא משנה כמה פעמים אסוג מכוונתי הטובה - בכל פעם שאחטא, אז גם אשוב! אני לא אתפעל מזה שחטאתי, אלא מיד שוב פעם - אשוב', על יהודי כזה אמרה המשנה: 'אין מספיקים - מלשון ספק - בידו לעשות תשובה', כלומר - לוקחים ממנו את הספק אם לעשות תשובה. לא משאירים אותו בספק. יהודי שמתגבר למרות מחשבות הייאוש, נותנים לו בהירות והבנה שכל שיפור הוא חשוב. רבי פנחס מקוריץ בעצם אומר את אותן המילים, רק במנגינה אחרת. מנגינה חיובית שלא מתייאשת. כל התקדמות היא יקרה, עוצמתית ומבורכת גם אם היא תחזיק מעמד רק באופן זמני.

כשקראתי את הווארט הזה פעם ראשונה, הוא כל כך שימח את ליבי, אז כשבאתי אחר כך להעביר שיעור במקום מסוים, ביקשתי מהנכחים כך: "יש לי ווארט חשוב לומר לכם. הוא כל כך נגע לליבי, אז אני מבקש שעוד לפני שאני אומר לכם אותו, תגידו פשוט...".

שלום חברים!

הבעל שם טוב הקדוש אומר שכל אדם שרוצים לגזור עליו דין בשמים, צריך להסכים בעצמו על גזר הדין שיפסקו לו. מה עושים בבית דין של מעלה? מראים לאדם סיטואציה של זולתו, ולפי איך שהוא שופט את השני, כך שופטים אותו. כידוע, קל לנו מאד לשפוט את האחר. לגבי עצמנו אנחנו תמיד מאד נחמדים, אבל כשמגיע לפתחנו סיפור על משהו אחר, אנחנו מיד קופצים ומכריזים בהחלטיות מה ראוי לעשות לו. אומר הבעל שם טוב, שזאת בדיוק כוונת המשנה שאומרת: "נפרעין מן האדם מדעתו ושלל מדעתו". "מדעתו", כלומר שהאדם גוזר מדעתו את דינו של חברו. "ושלל מדעתו", כלומר שבכך הוא פוסק את דינו שלו עצמו בצורה לא מודעת.

כשאנחנו תופסים עמדה של שיפוטיות כלפי האחר, אנחנו בעצם גוזרים על עצמנו גזר דין. התורה הזאת מובילה אותנו לעבודה מעשית - להימנע משיפוט. אין הכוונה שצריך להסכים לעוללות או לדברים לא ראויים שאנשים אחרים עושים, אבל השיפוט שלנו, העמדה שכביכול אני יודע את כל הסיפור שלו ואני יודע מה ראוי לו, זאת עמדה פסולה.

לעולם לא תדע

בנקודה הזאת של ויתור על השיפוטיות, אנחנו מגלים מדרגה חדשה. לא רק לדון אדם בעין טובה, אלא לא לדון אותו בכלל. אנחנו צריכים לצאת מתוך עמדה של ענווה, שבדואי יש עוד כל כך הרבה פרטים בסיפור של היהודי שמולנו, גם אם הוא נראה טיפוס שלילי והסיטואציה נראית ברורה, וצריך להיזהר מלשפוט אותו.

אם היינו יודעים עוד על אותו בן אדם - מה עבר ועובר עליו בחיים ומה מניע אותו, היינו מגיעים למסקנה שונה לגמרי. אז גם אם אנחנו עדיין לא יודעים את כל התמונה, ואין מי שיספר לנו את הפרטים האישיים והנסתרים של אותו אדם, בזכות הבעל שם טוב נדע לחשוב פעמיים אם בכלל לשפוט את האחר, ואם כבר לשפוט, אז בוודאי שנדון אותו לכף זכות.

'אחטא ואשוב' - הגרסה החסידית

אנחנו עמוק בתוך חודש אלול המבורך, ונראה שכדאי לשים לב, שלפעמים הוא מביא אתנו מחשבות לא משמחות. לפעמים בני אדם שומעים דברי התעוררות, ונגרמת להם מזה תחושה של חלישות הדעת. החולשה באה מכך שבאמת יהודי מכיר את ליבו הטוב, ואת הרצונות האמיתיים שלו להתקדם ולהשתפר, אבל מצד שני הוא יודע היטב מה קורה בפועל במציאות. הוא יודע, שגם אם יש אצלו שיפור והתקדמות, הם זמניים בלבד. השיפור מחזיק כל כך מעט זמן, עד שעולה מחשבה של "תוהוה על הראשונות" - בשביל מה לי בכלל לנסות להשתפר אם אין לזה תוצאה יציבה לאורך זמן? בשביל מה בכלל להתחיל עם המאמצים?

הצער שעולה מהמחשבה שהתשובה לא תחזיק מעמד, גורם לייאוש. כתשובה לייאוש הזה, יש הסבר חסידי נפלא למשנה

תשרי ישיר דלתא לקנדי (JFK)
החל מ- \$899

שבת שובה, יום כיפור סוכות \$899 בלבד!

הלוח: יום חמישי ו' תשרי
24 לספטמבר 23.55 (נחיתה ב7.15 בבוקר בקנדי).

חזור: מוצאי יו"ט שני של שמחת תורה 11 לאוקטובר
23.40 (החג יוצא בניו יורק ב7).

נטו סוכות ישיר דלתא לקנדי \$999 בלבד!

הלוח: יום חמישי י"ג תשרי 1 לאוקטובר 23.55 (נחיתה ב7.15 בבוקר בקנדי).

חזור: מוצאי יו"ט שני של שמחת תורה 11 לאוקטובר
23.40 (החג יוצא בניו יורק ב7).

מספר הכרטיסים במחיר זה מוגבל - עקיבא לכיש טורס

פרטים נוספים והזמנות: 054-6506770 (עדיף בוואטסאפ)

אהרן רזאל

התקשרתי להזמין אותו לשבת: "שלוש שובל! זה אהרן מארמבול", חששתי שהוא כבר לא בעניין. אך ענה לי קול רציני: "כבר לא קוראים לי שובל. קוראים לי נחמן..."

החורים שבקיר

כמה אסירים שישבו באותו אגף בבית הכלא, חתרו חתירה בקיר וברחו. רק אסיר אחד מכל המחלקה, טיפוס תמים כזה, נשאר שם. כשגילו הסוהרים את המחזל הגיע המפקד, צמד וראה חור ענק בקיר, ואסיר אחד שיושב לידו בתא. רתח עליו... והחל צועק: "שוטה שבעולם! מדוע לא ברכת??"

במשל זה פותח רבינו יונה את ספרו 'שערי תשובה'. ברור לכולם מהי הפרצה בקיר, געוואלד געוואלד, לחזור בתשובה! הקב"ה חתר חתירה וברא אפשרות להינצל מתהום הטומאה ומהעונש. ויהודי שלא חוזר בתשובה, כביכול יוצאת בת קול ונופת בו. בקלות יכול היית למחוק את גזר הדין! "עיקר הנפילות באות מפני שאינו מאמין בקלותה של תשובה", כותב הרב קוק. זה קל.

כשהיינו בהודו, הכרנו בבית היהודי את שובל מראש פינה, תינוק שנשבה - גלאט. 'שאינו יודע לשאול' לחומרא. הוא מאוד התחבר, היה איתנו בתפילות, בשירים ובמעגלי הלימוד. משחזרנו לארץ, ידענו שחשוב לשמור על קשר. לעיתים החבר'ה שנדלקים שם, שבים לארץ וחוזרים פה לשגרה. פסיכומטרי, לימודים, עבודה, שכירות, והרחנויות שגילו שם מתעצמת.

התקשרתי להזמין אותו לשבת: "שלוש שובל! זה אהרן מארמבול", חששתי שהוא כבר לא בעניין. אך ענה לי קול רציני: "כבר לא קוראים לי שובל. קוראים לי נחמן..."

הגיע אלינו. לבוש חסידי. הוא אפילו אמר כשהגיע: "מקווה שזה בסדר, מבחינת הכשרות, לאכול אצלכם...". אם תאמרו שהוא קצת הקצין, דעו שהוא מקיים כפשוטו את דברי הרמב"ם בהלכות תשובה:

"להיות השב צועק תמיד לפני ה'... ומשנה שמו כלומר: אני אחר".

כשהיינו קטנים, שמענו בבית הכנסת שלנו, 'בית יצחק', את הרב דורש בחודש אלול. הרב סיפר על נער שבא לרב, וככה סיפר קצת בשוכבות לו שהוא אמנם נופל בעבירות אך תמיד חוזר בתשובה. יעץ לו הרב: על כל עבירה שתעבור תקע מסמר בקיר, וכשאתה חוזר בתשובה שלוף אותו מהקיר... בסוף השנה הנער הגיע לרב והודיע: אין שום מסמר בקיר! הדרשן הרים קולו וסיים: "אבל מה תעשה עם החורים שבקיר ??? הקיר שלך מלא חורים !!!".

נוכרתי בדרשה ובסיפור הזה באותה ארוחת שבת, כששובל סיפר שהוא רוצה לעבור ניתוח להסרת קעקועים. וחשבת אז, תישאר שם צלקת, אלו החורים שבקיר.

אבל היום אני שוב מהרהר בדבר, ופתאום מבין שהחורים בקיר הם כל העניין! זו התשובה, לזכור את התהליך שעברנו, את החיפוש ואת הגילוי. דרך אותם חורים בוקע ניגון חרישי. דרכם ה' מציץ עלינו באהבה. ואולי כל החורים מתקבצים בלילה בשקט ונעשים לאותה פרצה בקיר של המשל הראשון. פתח התשובה. דווקא דרכם נשמתנו פורשת כנפיים לחופשי.

על הפנים? פנים יפות!

במוצאי השבת יצטרפו אחינו האשכנזים לאחינו מעדות המזרח וכל בית ישראל יאמרו "לך ה' הצדקה, ולנו בושת הפנים". החזרה בתשובה ביסודה היא "בשעתא חדא וברגעא חדא" (בשעה אחת וברגע אחד), אבל היא גם תהליך של בישול איטי שמתרחש בקרבנו ובעולמות ממעל בכל הימים האלו, ימי אלול ועשרת ימי תשובה.

אין צדק, רק צדקה

"לך ה' הצדקה", קודם כל אתה צודק. אצלך הכל נכון ומבורר וכל הצדק הזה הוא רק טוב לכולנו, אבל הצדק איננו מספיק. לפי הצדק אנחנו צריכים להיענש על הדברים הלא-טובים שעשינו ולכן אנחנו מודיעים-מתחננים ש"לך ה' הצדקה". צדקה היא גם כשלא מגיע. צדקה ניתנת לא בגלל שמגיע למישהו לקבל אלא בגלל הלב הרחום של הנותן. לנו אין כלים לצדקה הזו, אנחנו פגמנו ונשארו עם בושות: "לנו בושת הפנים". אנחנו על הפנים.

הקשר בינינו לבין ה' באמצעות הביטול והבושה הפנימית שלנו, מביא אותנו עד אליו ממש בלי להיתקע בדרך, בצינורות השפע שבהם פגמנו.

גם על הדברים הטובים שעשינו השנה לא מגיע לנו כלום. השכר על עבודת ה' זהו חוק שהוא יתברך קבע בחסדו, כפי שמפורש בפסוק "ולך ה' חסד, כי אתה תשלם לאיש כמעשהו". הקדוש ברוך הוא גבוה מכל הגבהים ויכול לדרוש מאיתנו לעשות טוב בלי לשלם לנו על כך, אך בצדקתו חקק שיהיה לנו כל טוב בגשמיית וברוחניות על מעשינו הטובים. גם ה"צדק" הזה, שכביכול כן מגיע לנו על הדברים הטובים שלנו, הוא צדקה.

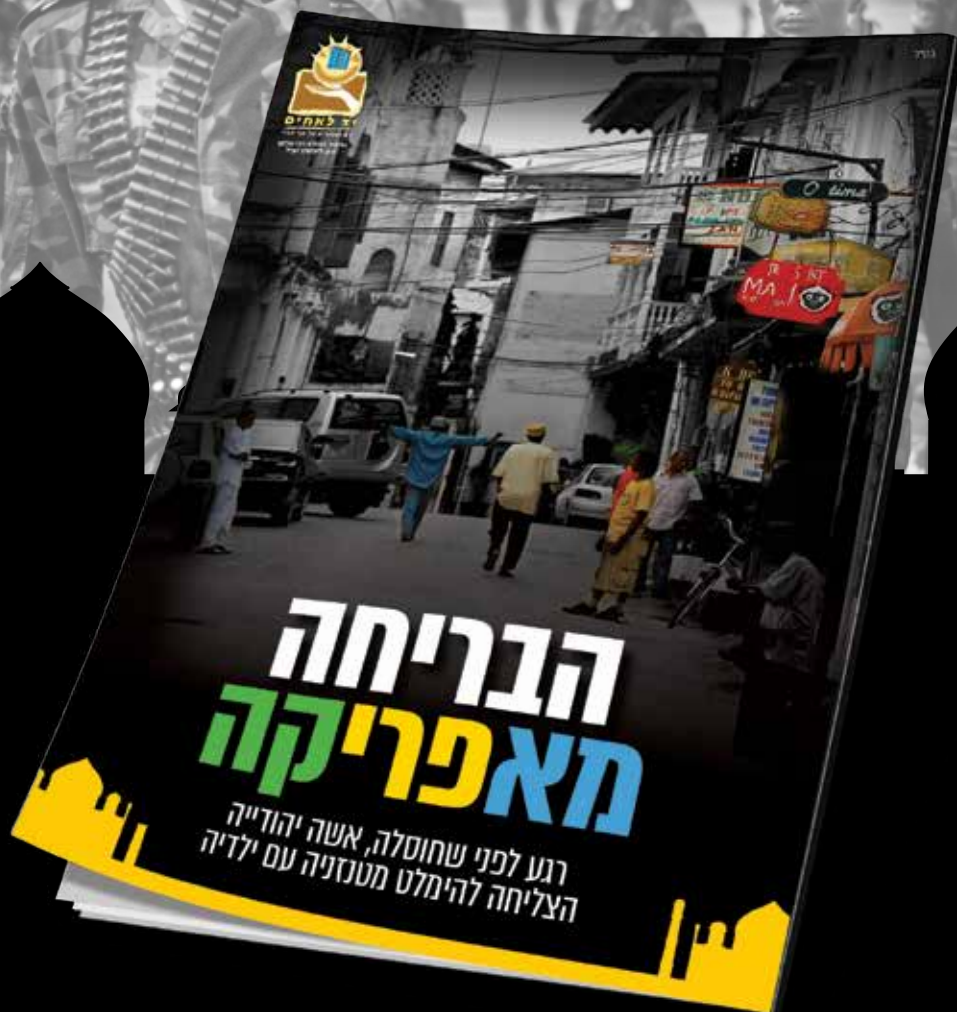
זה לא עסק

בושת הפנים באה לנו, בפשטות, מהדברים הלא-טובים שעשינו, אך על-פי הפנימיות, "בושת הפנים" איננה רק ביטוי לדברים שליליים אלא דווקא תיאור הפנים היפות שלנו, שגורמות לנו לקבל את הצדקה. הבושה העדינה היא הכלי שבתוכו יכולה לחול ברכת ה', מחילתו וצדקתו.

אנחנו בטלים אליך, ה', ומבינים עד כמה אנחנו לא מבינים אותך. מבינים עד כמה אנחנו רחוקים ממך, ודווקא בגלל זה מתחננים אליך לצדקה. הקשר בינינו לבין ה' באמצעות הביטול והבושה הפנימית שלנו, מביא אותנו עד אליו ממש בלי להיתקע בדרך, בצינורות השפע שבהם פגמנו.

זהו גם סוד המילים הדומות שנאמרות אף הן בסליחות: "פנים אין לנו פניך לחלות, צדקה לך לבד נבקש". לא רק שאנו מבקשים צדקה, אלא מבקשים אותה "לך לבד". שהצדקה תגיע רק ממך בעצמך. אין לנו כוח ואין לנו חשק למתווכים בדרך, לא רוצים עסק עם אף אחד, זה לא מתאים לנו כבני מלכים... הדרך לבקשה כזו היא כשאנו מרגישים באמת ש"אין לנו פנים", שאין לנו ישות עצמית, רק אז אנחנו מסוגלים להתאחד אתך לבד.

עם רגשות כאלו אנחנו יכולים לקבל את פני ה' לשנה חדשה ומתוקה. אנו מחדשים ומרעננים את הקשר העמוק והישן כל-כך בינינו ובינו: "השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם".

יד לאחים בסיפור חילוץ עוצר נשימה שחוצה יבשות...

לא תוכלו לעזוב את החוברת מהאות הראשונה בסיפור המרתק
ועד הנקודה האחרונה ואיתה אנחת הרווחה.

חפשו את גיליון סיפורי החילוץ וההצלה של יד לאחים
בתיבת הדואר שלכם!

לקבלת החוברת ולתרומות חייגו עכשיו למוקד יד לאחים:

1-800-620-640

שבת החום לה'

הפסקות החשמל
של השבת
האחרונה ייצרו
סיפורים משעשעים
לצד נזקים וסכנות
< יצאנו לדבר על
סיטואציות מיוחדות
ועל דילמות
הלכתיות

אביאל הלוי

בפורמים השונים של מזג האוויר עוד מתנהל ויכוח לוהט, האם השבת האחרונה היתה החמה ביותר במהלך 140 השנים האחרונות – מאז החלו במדידה שיטתית של מזג האוויר בארץ הקודש – אבל מה שכבר בטוח הוא שהשבוע נשבר שיא צריכת החשמל של כל הזמנים, פעמיים, בגלל גל החום הגדול שעבר על האזור כולו.

העומס האדיר גרם לנפילות באספקת החשמל לכל אורך השבוע, אולם בשבת עצמה, נתקלו אלפי משפחות במציאות שבימינו ברוך ה' כבר הפכה לכמעט לא מוכרת – הפסקת חשמל מתמשכת לאורך שעות ארוכות, ואף לאורך השבת כולה. בשכונות וביישובים בהם מתגוררים רק יהודים שומרי מצוות, הפסקת החשמל הלכה ונמשכה, מבלי שאיש מדווח על כך לחברת החשמל בשל קדושת השבת.

כך קרה בשכונות ירושלמיות כמו הר נוף ומעלה הזיתים, בשכונת הדר גנים הפתח-תקוואת, ברחוב ראשי במודיעין עילית, בכפר חב"ד, וביישוב נוף איילון הסמוך למודיעין.

ביישובי השומרון, המתאפיין במזג אוויר נעים למדי גם בשיא הקיץ, קרסה מערכת החשמל שוב ושוב. החום הנורא גרם גם לשריפת קו חשמל ביישוב איתמר, והאש כילתה כליל את טחנת הקמח ובית הבד של ר' ברוך מלט.

"החשמל נפל כבר ביום שישי בצהריים, וכשהבנו שזו תקלה אזורית, פשוט נסענו לים תוך כדי שאנחנו מנסים לפתוח קריאה במוקד חברת החשמל", מספר יהונתן גוטליב כתב ערוץ 7 המתגורר ברעננה באזור לא דתי. "עשר דקות לפני שבת חזר החשמל, ונשמנו לרווחה, אבל כמה דקות אחרי הדלקת נרות החשמל נפל שוב. עברנו למרפסת, אבל החום, החושך והלחות היו נוראיים בדיוק כמו בסלון. האוכל לא התקרר. לאכול את המרק היה ממש מסירות נפש", הוא מחייך. "סמוך לשעה 11 בלילה הגיע צוות טכנאים והחזירו את החשמל. היו לי שאלות, אבל יש אצלנו בבניין אשה מבוגרת חולת סרטן, שהיתה במצוקה רבה, ומבחינתה היה פה ממש סכנה".

"אחרי הדלקת נרות החלטתי לקפוץ עם עוגיות וחלה טריה לחברה שילדה", מספרת אוסי נויק, תושבת שכונת מעלה הזיתים בירושלים. "כשהגעתי אליה גיליתי שהפסקת החשמל מהצהריים יצאה לסיכוב שני' בשכונה. ריחמתי על השכנים שהתאספו שם, מבלי לחשוב שאם אצלם אין חשמל אז כנראה גם אצלנו אין. האסימון נפל לי כשחזרתי אל בית חשוך".

"אכלנו לאור נרות במספר שהיה סך הכל די מרשים בזכות נרותיה של כלתי, וגם 'בזכות' כמה קנסות של הוספת נר שצברתי לאורך השנים", היא מחייכת. "בבוקר החשמל חזר באופן חלקי, ולנו נותר לעקוב בדריכות אחרי התקדמות השנות בשעון שבת עד שהדילי שבו ייגמר והמזגן יישר בקור 'משיבת נפש'".

תושבי שכונת הדר גנים בפתח תקווה, היו קצת פחות ברי מזל. "ביום שישי נפלה פאזה אחת בשכונה, אחרי כן התקלה תוקנה, וזמן קצר אחרי כניסת השבת, החשמל נפל סופית", מספר אליעד סעדה, תושב השכונה. "גנרטור החירום המשותף לכמה בניינים, פעל ביום שישי במשך כמה שעות עד שנגמר בו הדלק. אני גר בקומה 11. המים עולים לקומות הגבוהות באמצעות משאבות, ולכן בשלב מסוים גם לא היה לנו כבר מים בברזים ולא מעליות שבת. את הלילה עברנו איכשהו, אבל הבוקר הלך והתחמם. היינו

מאות משפחות ללא חשמל בחום איום, וגם ללא יכולת אפילו לשטוף פנים או להתקלח. לא יכולנו אפילו לסגור את התריסים בבית כי גם הם חשמליים".

לא פחות קשה מהחום הקשה מנשוא, הייתה הדילמה ההלכתית האם להתקשר לחברת החשמל. בשעה 15:00 בצהרי השבת, אחרי כמעט יממה רצופה ללא חשמל, החליט אליעד להתקשר לחברת החשמל, ואלו אמרו כי כלל לא ידעו על התחדשות התקלה. "לי היה ברור שיש פה פיקוח נפש. יש בשכונה נשים יולדות ואנשים חולים", אומר סעדה. "גם אם ילד היה נפצע בקומה גבוהה, היה צורך לרדת מאות מדרגות ברגל, וגם אי אפשר היה לצאת מהחניונים הנעולים".

גם ביישוב נוף איילון נפל החשמל באופן מדורג בין צהריי שישי לשבת. רב היישוב, הרב גדעון בנימין, פורס בקצרה את הדילמות ההלכתיות.

"אם זה היה דיון על מפסק שקפץ, אפשר להקל בזה. הבעיה היא שצריך להתקשר לחברת החשמל, והם שולחים צוותים שעושים מלאכות דאורייתא. השאלה אם יש פה בעיה שמותר להקל בה. אנחנו גרים ליד קו התפר ובסמוך לכפרים ערביים שמגיעים לגניבות באופן תדיר. אם יש חושך מוחלט, אפשר להקל בגלל הבעיה הביטחונית, אבל ביום – אין בעיה ביטחונית", אומר הרב בנימין.

"החום יוצר אמנם אי נעימות גדולה אצל רוב האנשים, אבל בניגוד למצב של קור קשה שמוגדר כפיקוח נפש, בחום כבד בדרך כלל אין בעיה בריאותית. במקום קטן כמו נוף איילון, אם יש אנשים שמתמשים במכונות חמצן וכדומה, בוודאי שמותר להם לנסוע למקום בו יש חשמל, מצד פיקוח נפש של יחיד, אבל זה לא מתיר לחברת החשמל לתקן את התקלה באמצע שבת. בעיר המצב שונה", מחדד הרב. "בגמרא נפסק שמותר לכבות גחלת של מתכת שנמצאת ברשות הרבים, שהיא מלאכה דאורייתא, בגלל 'פיקוח נפש דרבים'. בעיר יש אנשים בודדים שאין מי שידאג להם, ואי אפשר בכלל לדעת מי נמצא במצוקה. במקרה כזה יש מצב של ספק פיקוח נפש דרבים, בו ניתן להקל מאוד".

"אחרי השאלה ההלכתית, חשוב להדגיש את ההסתכלות על המצב כאתגר וכהזדמנות, ולא רק כבעיה", מבקש הרב בנימין להעמיק בירור נוסף. "בסך הכל השבת בדור שלנו, היא שבת שמאוד קל לשמור עליה – הרבה יותר מאשר פעם. יש לנו מכשירי חשמל, פלטה ומזגן. לא צריך להימנע משום דבר. לפעמים יש לנו הזדמנות למבחן בשמירת שבת, שישיראל מסרו את הנפש עליה לאורך הדורות. זה קורה לעיתים מחוץ לבית – כמו במילואים וכדומה, ולפעמים זה קורה בבית".

"כשאתה נמצא במילואים או בשליחות, זה יותר קל, כי אתה יודע שעכשיו זו המצווה שלך", הוא אומר. "יוזם נקודה שחשוב לזכור גם לקראת ראש השנה הבא עלינו לטובה. ככל שהתנאים החיצוניים הם פחות נוחים, יוצא שאנחנו צריכים למצוא יותר עומק בתוך עצמנו. השנה לא יהיה לנו את ההדר ואת הכיסא הנוח של בית הכנסת, ולא את החנינים הכי טובים. נצטרך למצוא בתוך עצמנו את היכולת שלנו להתקרב לקב"ה גם ללא אותם האמצעים שמחוצה לנו ומסייעים לנו כך בשגרה. מי שיהיה בבידוד, יהיה לו אפילו יותר קשה. עשרות אלפי יהודים זכו השבת לעמוד במבחן נדיר של שמירת שבת. גם האתגרים שילוו אותנו במהלך החגים הבאים עלינו לטובה – צריך לזכור שעכשיו זו המצווה שלנו".

עֲטִיתִי לַחֲנֹנֶךָ:

מתחננים לשנה טובה, זועקים 'מנע מגיפה מנחלתך'
ומייחלים שנזכה לבריאות איתנה.
**גם בבית-הכנסת בשעת התפילה לא מסכנים את המתפללים.
לא מסירים מסכה.**

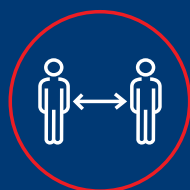
לפי

נמנעים
מהתקהלויות

מקפידים
על היגיינה

שומרים מרחק
2 מטרים

חובשים
מסיכה

בכל מקרה של חום ו/או תסמינים יש ליצור קשר עם רופא המשפחה

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מקום ראשון
באיכות השירות

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

רק ביום ראשון

יריד עודפים ותצוגות ענק בנתניה

סניף נתניה-מתחם שופרסל EXTRA רח' המלאכה 32

מכירת
חיסול

חניה חינם ללקוחות מחסני חשמל

SHARP
מקור שארפ
4 דלתות
אינורטר
623 ליטר
8520
3,990 ₪ במקום 4,990 ₪

אלקטרה
מקור
4 דלתות
אלקטרה
525 ליטר
EL4916IX
2,490 ₪ במקום 3,290 ₪

TOSHIBA
מקור מקפיא
עליון טושיבה
554 ליטר
720/200109
1,990 ₪ במקום 3,490 ₪

Haier
מקור האיייר
מקפיא עליון
428 ליטר
HEF-9500ASS
1,790 ₪ במקום 2,190 ₪

אלקטרה
מקור
מקפיא עליון
אלקטרה
8601
599 ₪ במקום 799 ₪

אלקטרה
מקפיא
אלקטרה
6 מגירות
6246
777 ₪ במקום 999 ₪

beko
מקפיא בקו
3 מגירות
NO FROST
FNE1072
899 ₪ במקום 1,190 ₪

מזגנים לחדרים החל מ-975 ₪
התקנה בסיסית מוזלת ב-499 ₪
5 שנות אחריות על ההתקנה
TADIRAN ELECTRA ELCO Family
Coolair SAGA TORNADO SPECTRA SAMCOR

תנור עומד
משולב
כיריים
5055
599 ₪ במקום 999 ₪

BOSCH
מכונת כביסה
7 ק"ג בוש
1200 סל"ד
WAE24208IL
1,190 ₪ במקום 1,590 ₪

LG
מכונת כביסה
פתח חזית
1200 סל"ד
F0610WW
999 ₪ במקום 1,390 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
אלקטרה
5100
649 ₪ במקום 899 ₪

BOSCH
מדיח כלים
רחב אינטגרלי
מלא בוש
תוצרת גרמניה
SMV51E30EU
1,990 ₪ במקום 2,290 ₪

אלקטרה
מדיח כלים
רחב אלקטרה
W100172EDW
799 ₪ במקום 1,490 ₪

Sauter
תנור בנוי
פירוליטי
מפואר
סאטר
פירוליטי
SB175750XP
1,990 ₪ במקום 2,690 ₪

AEG
תנור בנוי
AEG
תוצרת גרמניה
BES331110M
1,490 ₪ במקום 1,790 ₪

BOSCH
תנור בנוי
בוש
נירוסטה
תוצרת גרמניה
HBG337BS0Y
1,590 ₪ במקום 1,890 ₪

Sauter
תנור בנוי
סאטר
עם טורבו
אקטיבי
3100
799 ₪ במקום 1,490 ₪

אלקטרה
תנור בנוי
אלקטרה
כולל טורבו
1060
599 ₪ במקום 1,290 ₪

BOSCH
כיריים
אינדוקציה
בוש
חד פאזי
תוצרת גרמניה
PUE611BB1E
1,390 ₪ במקום 1,999 ₪

אלקטרה
כיריים
חשמליות
אינדוקציה
אלקטרה
MIH6417
599 ₪ במקום 799 ₪

אלקטרה
כיריים גז
5 להבות
75 ס"מ
LAV75FIX
444 ₪ במקום 499 ₪

AKENO
כיריים גז
4 להבות
צבעים שחור/לבן
AK 64
299 ₪ במקום 359 ₪

Sauter
תנור בישול
דו תאי משולב
כיריים
SDO730
1,990 ₪ במקום 3,490 ₪

אלקטרה
מיקרוגל אלקטרה 20 ליטר
EMM100132WH
149 ₪ במקום 249 ₪

טוסטר אובן 18 ליטר
PU-18
89 ₪ במקום 139 ₪

אלקטרה
כיריים קרמיות אלקטרה
שני משטחי בישול
ECH100141
199 ₪ במקום 259 ₪

כיריים בישול
חשמליות - כפול
PU-24
79 ₪ במקום 159 ₪

מנגל חשמלי
עוצמתי 2000W
pu-19
59 ₪ במקום 79 ₪

KENWOOD
מיקסר קנווד
6.7 ליטר
900 וואט
KM630
899 ₪ במקום 1,120 ₪

Sauter
מיקסר
מקצועי
5 ליטר
סאטר
KM500W
299 ₪ במקום 339 ₪

magimix
מעבד מזון
מג'ימיקס
C3200WB
888 ₪ במקום 999 ₪

Sauter
מעבד מזון
וקוצץ סאטר
FPS-101
99 ₪ במקום 189 ₪

NUTRI NINJA
נוטרי שיקר
תכנן מקצועי
NINJA
QB3001
249 ₪ במקום 299 ₪

מטחנת
בשר
G31
149 ₪ במקום 219 ₪

נפה
חשמלית
מדהרין
ATL88990
149 ₪ במקום 219 ₪

פלטת שבת
גדולה
ATL300
79 ₪ במקום 119 ₪

מיחם לשבת
60 כוסות
ATL136
149 ₪ במקום 219 ₪

קומקום
חשמלי
נשלף
PU-04
29 ₪ במקום 59 ₪

dyson
שואב אבק
דייסון אלחוטי
MOTORHEAD V7
899 ₪ במקום 1,120 ₪

אלקטרה
שואב אבק
ציקלון
אלקטרה
EVC100150
159 ₪ במקום 229 ₪

Tefal
מגהץ לחץ
אדים טפאל
FV-1026
79 ₪ במקום 99 ₪

בלנדר מוט
עוצמתי
200W
PU-11
29 ₪ במקום 59 ₪

מאוורר
3 מצבים
עומד,
רצפה
ותלייה
PU-25
79 ₪ במקום 159 ₪

SENSOR
בידורית
12" סנסור
2 מיקרופונים
אלחוטיים
USB + כרטיס לזיכרון
SK12
299 ₪ במקום 449 ₪

SENSOR
צמיד ניטור
פעילות
ומעקב אחר
שינה EW1
סנסור
49 ₪ במקום 179 ₪

אלקטרה
מארז
5 מנורות לד
אלקטרה
15W
LE15W
29 ₪ במקום 69 ₪

אלקטרה
סוללת גיבוי וטענת
אלקטרה
5,000mAh
PB5
35 ₪ במקום 99 ₪

WAHL
מכונת
תספורת
9155
59 ₪ במקום 99 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף ל 13.9.20 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | המוצרים הינם מתצוגות ועודפים | מינימום 500 פריטים במכירה, 2 בהנחה מקסימלית לפחות | המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים

מה מאב לכם?

הרב יהושע שפירא

ל החינוך, שהוא חיינו ואורך ימינו, אנחנו שוכחים ומתעלמים מדבר כל כך פשוט? למה איננו רצים ללמוד ממי שמצליח יותר מאתנו? מה כל כך 'מחריד' אותנו מלעשות פעולה בסיסית ואלמנטרית של 'למידת עמיתים' מאחינו החרדים?

לפני ועידת בני עקיבא האחרונה התחננתי שיזמינו בין האורחים גם דמות חרדית. אמנם היו נסיונות כלשהם בכיוון, אך מה היתה התוצאה? חמישה אורחים שאינם שומרי תורה ומצוות, כולל יריב אופנהיימר מנכ"ל 'שלוש עכשיו' לשעבר, ובנוסף ערבי ישראלי. ואיזה מגור לא השתתף? דווקא מי שאנו יכולים ללמוד ממנו רעיונות על הבעיה הקשה ביותר של עיסוקנו החינוכי.

לא מוותרים על דרכנו

האם כוונת הדברים שנוותר על שותפותנו בהקמת העם והארץ? כלל לא. האם המטרה היא שנפסיק ללמוד לימודי חול, ונחול לראות את כל צדדי המציאות כחלק מהחזרת השכינה לציון – בוודאי שלא. האם נרפה מתפקידנו בצבא, בחקלאות, ובכל צדדי החיים – חלילה. האם נמעיט את שמחתנו ביום העצמאות ויום ירושלים כמלוא נימה, ונתכחש למעשה ה' הגדול והנורא שעשה עימנו – בשום פנים ואופן. אדרבה, את כל אלו נגביר עוד ועוד, כל אחד לפי מעלתו ומקומו.

נדמה לי שאם נשאל מה אנחנו כן יכולים ללמוד מהמגור החרדי בלא להמעיט בכל אלו, זאת בהירות ההבדלה. הרב משה צבי נריה זצ"ל מביא ב'מועדי הראייה' לחנוכה דברים שנשא מרן הרב זצ"ל בחנוכת בית מדרש למורים של ה'מזרחי'. כדאי לראות את כל דבריו שם (שהופיעו בלשון אחרת במאמרי הראייה), אך העיקר לענייננו הוא האבחנה שמסמנת את תרבותנו כמפותחת מאוד ב'קידוש' החול והחומר, אך מתקשה בחידוד ה'הבדלה' ביניהם.

להבדיל בין טומאה, חול וקודש

למעט את ערך החול והמוסר האנושי – זו שטות גדולה, אך

ל פני שבועיים פרסם הרב שמואל אליהו מאמר שקרא להתעוררות ציבורית בנוגע למצב החילון בחברה הדתית. הרב שמואל ציטט נתונים ממחקר מסכם שערך דרור יהב והראה שעל פי מחקר הלמ"ס, בחברה הדתית-לאומית ישנם למעלה מארבעים אחוזי היחלשות וירידה מהדת.

בשבועות שחלפו מאז התפרסמו תגובות רבות בעד ונגד. לפני שנדר לפרטי הטענות בהקשר לרמת האמינות של הנתונים, אבקש ללבן את החידוש הגדול שבדברים, כמו גם את המגמה שבעיניי אנו אמורים להסיק מהם.

רבות מהתגובות הזכירו בצדק אפיון מרכזי בתפיסת העולם הדתית לאומית, שאינה בורחת מן המציאות, ומשתדלת לראות את המעלות הטובות שבכל דרך. אלא שכמו בכל עין, גם כאן ישנה 'נקודה עיוורת'. לא רק עיוורת אלא טורדנית, מעצבת ואת חלקנו אף 'מוציאה מהדעת'.

הנקודה הכואבת ביותר

החידוש המרכזי נוגע בדיוק בנקודה הכואבת הזו: ההשוואה מול ההצלחה החרדית. על פי נתונים רב-שנתיים של הלמ"ס, החינוך החרדי מצליח בממוצע בערך פי שש מאתנו. כלומר, על כל נושר שמגדיר עצמו פחות מדתי (כלומר, מסורתי או חילוני) בציבור החרדי, ישנם שישה כאלו בציבור הדתי.

אנחנו מוכנים ללמוד ממגוון עצום של תרבויות, אך מתקשים מאוד להיפתח לאחינו החרדים. אם היינו רואים שבבית הספר של ילדינו יש 40% נכשלים במתמטיקה ובבית הספר השכן רק 7-8%, האם לא היינו עושים הכל כדי ללמוד מהם מה אפשר לעשות? האם לא היינו מגיעים למסקנה שאולי ניתן וצריך לשנות משהו בבית הספר שלנו כדי להגיע להישגים דומים? וגם אם תרבותם שונה מאוד, היינו מזקקים את החלק שאינו סותר את אמונותינו ומנסים בכל כוחנו להתאימו לתלמידינו.

מדוע לא ללמוד ממי שמצליח?

וכאן מקום כאבנו הגדול. מדוע בנושא שהוא נשמת כל

יגדירו את עצמם כ"גדלו בבית דתי", והסיכוי שהנתונים לא אמינים – יגדל. אולם העובדה היא שבפני כל נשאל ניתנו חמש אפשרויות כיצד להגדיר את המשפחה שבה גדל, כולל מסורת-דתי. אם בכל זאת הוא בחר בהגדרה "דתי", סימן שהיתה לו סיבה טובה לחשוב כך.

"יש הרבה מסורתיים שהם בעצם דתיים". אין ספק שההסתמכות על הגדרה עצמית הינה מורכבת, אך ככל הנראה זוהי הדרך הטובה ביותר לקבל נתונים אמינים במחקרים גדולים שכאלה. החוקר הרי לא יכול לבוא לכל אחד ולבדוק אם הוא מתפלל שלוש תפילות ביום. ההגדרה העצמית משמשת את מדינת ישראל כדי לקבל החלטות הוותיקות באשר לעתידה, ובשיחות שלנו עם סטטיסטיקאים בכירים הם טוענים כי יש לה תוקף גדול ושניתן להסתמך עליה. יתכן גם כי יש דתיים שהגדירו את עצמם כמסורתיים, אך גם להיפך; ישנם הרבה אנשים ששומרים על אורח חיים דתי ממש וכל זאת מגדירים את עצמם כ"מסורתיים". אם אדם בחר לענות על עצמו שהוא היום "מסורת-דתי" ולא "דתי", כולנו מבינים שיש לכך משמעות.

"הנתונים של הלמ"ס מתייחסים לאנשים בכל הגילאים ובכלל לא משקפים את התמונה העכשווית". הנתון של 43.3% נשירה כולל בתוכו אנשים מגיל 20 ועד 120, ולכן נמנים בתוכו גם אנשים שאולי עברו תהליך חילון לפני שנים רבות. כדי לנטרל השפעה זו, בדקנו גם את האנשים בטווח הגילאים 44-20 – הגילאים שרלוונטיים לתופעת החילון של הדור האחרון. מנתונים אלה עולה כי אחוז החילון של הצעירים נוסף ל-35% – למעלה משליש. זה גם הנתון שאנו רואים כאמין ביותר לגבי תופעת החילון בציבור הדתי.

"המספרים לא משקפים את מה שאני רואה בשטח". כמעט לכל אדם ששוחחנו איתו על הנושא יש לא רק דעה בנושא, אלא גם הערכה כמותית של התופעה, שמתקבלת בדרך כלל מהיכרות אישית עם תלמידים בבתי ספר, קרובי משפחה, אנשים מהיישוב וכדומה. אך חשוב לציין שעל פי סקר הלמ"ס, במדינת ישראל ישנם כחצי מיליון דתיים, ממקומות ומסוגים שונים. כאשר מסתכלים על המציאות דרך קשית, קשה לקבל תמונה כוללת של הדברים. שלושה סקרים גדולים מאוד נערכו בנושא וכולם הציגו תופעה כמעט זהה לאורך יותר מעשור – האם אפשר להקל בכך ראש?

"החמ"ד עושה עבודה נפלאה, למה להחליש?" החמ"ד באמת עושה עבודה נפלאה, וגם המנהלים, המורים, המפקחים וכל מי שלוקח חלק במערכת. אבל כשנמתחים את תופעת החילון, מתברר שהחמ"ד הוא מרכיב – חשוב מאוד – אבל אחד מני רבים. ישנם עוד גורמי השפעה: המשפחה, חשיפה לתרבות המערב, גיל הנישואין, הפרעות קשב וריכוז ועוד. אם מישור חושב שבאנו להחליש – חבל מאוד, איננו רואים זאת כך. להיפך, קיבלנו תגובות רבות מאנשים שהתעוררו לעסוק בנושא, ורבים שרוצים להתגייס להשפיע בתחום. אנחנו מלאי תקווה ואמונה שדווקא המבט המפוכח יאפשר לנו לגעת בלבבות, לעורר אותם לשמירת תורה ומצוות ולשמור אותם קרובים לאבינו שבשמיים.

לקריאת המחקר המלא: <https://katzr.net/0aba7c>

יחד עם הערכתם, עלינו להבדיל בין טומאה, חול וקודש. להיות מאוהבי ה' שיוצאים לשנוא את הטומאה והרע, כמו שהם שונאים את מי שפוגע בחיי קרוביהם; לתת מקום נכבד לכל תרבות מוסרית ערכית אנושית של חול באשר היא, ובוודאי לחיי החומר שבארץ ישראל ולכל המסייע לפיתוח המדינה והאומה; אך יחד עם זאת לרומם עד אין חקר כל דבר שבקדושה, כל דבקות בתורה והידור מצווה, מפני החיים האלוהיים הנצחיים שמעבר לכל ערכי עולם הזה ששוכנים בהם. זאת המעלה שאנו צריכים לקנות, בעיניי, כדי לרפא את השבר.

אחינו החרדים נתונים מאוד בשנאת הרע ובהאדרת הקודש, אולם משלמים מחיר גבוה של מחיקת השותפות בבניין העם והארץ. אך אם ברצוננו להתקדם בהצלחת חינוך ילדינו ותלמידינו לחיי תורה ומצוות, עלינו לזקק את מעלותיהם ולהתאימם אלינו. למרבה הפלא, זה דווקא יכול להשתלב נפלא בדגל הפתיחות...

התייחסות לטיעונים שהועלו נגד המחקר

מלבד הצגת התמונה הכוללת כפי שנראית בעיניי, יש צורך לענות על טענות שהועלו בנוגע למהימנות הנתונים.

"נתוני הלמ"ס לא אמינים". הלמ"ס, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, היא הגוף המרכזי שמבצע מחקרים בישראל עבור המדינה. על סמך מחקרים אלה מתקבלות החלטות בעלות השלכות עצומות – קביעת תקציבי המדינה, שינויי מדיניות, פרויקטים ארוכי טווח, ועוד. הסקרים של הלמ"ס, וביחוד "הסקר החברתי" שעליו התבססו הנתונים שלנו, הינם מקצועיים ואמינים מאין כמוהם. ולא עוד, אלא שהם גם נערכים על מדגם בגודל שחוקרים אחרים, עם תקציבים נמוכים הרבה יותר, יכולים רק לחלום עליהם – כ-7,500 איש מדי שנה! העובדה שהמחקר של הלמ"ס מתבצע שנה אחרי שנה, בכל פעם על אנשים אחרים, מראה שהנתונים שהבאנו

אינם מקרה חד-פעמי אלא מגמה ארוכת טווח. הלמ"ס גם לא עוסק בנושא הזה בנפרד אלא בתוך 'ים' של נושאים, וכמובן גם לא קיבל כסף על הזמנת מחקר מסוים מגוף בעל עניין כלשהו.

בנוסף, סקרים אמינים אחרים, כמו זה של רזנר ופוקס ושל מכון PEW, מספקים תמונה דומה למדי של כ-40% חילון בציבור הדתי. גם המחקרים של המתנגדים כמו עדו ליברמן ואחרים ממש לא רחוקים בתוצאות שלהם, אם נתחשב בשלוש עובדות: א. שהם צמצמו את גילאי הנחקרים; ב. שבחלק מהנתונים הם מתייחסים רק למי שנעשה חילוני לגמרי, ולא מציינים את הפלח של מי שנעשו מסורתיים; וג. שלעיתים הם מונים גם את הבאים מבתי מסורתיים.

נכון, זה מבלבל מרוב פרמטרים. לכן עבדנו על הנושא חודשים ארוכים, עברנו בעיון מדוקדק על לא פחות מ-14 מחקרים וערכנו ראינות עם יותר ממניין מומחים – כולל עם אלה שלא חושבים כמנון.

"בחמ"ד לומדים גם הרבה תלמידים מבתי לא-דתיים". הנתונים של הלמ"ס הינם אובייקטיביים למדי. בתוך רשימה של עשרות שאלות, שואל הסוקר גם שתי שאלות שעניינן אותנו: באיזה בית גדלת בגיל 15, ולאילו קבוצה אתה משתייך היום? לשתי התשובות הללו יש חמש תשובות אפשריות: חרדי, דתי, מסורת-דתי, מסורתי לא-דתי וחילוני (יש גם אפשרות של "אחר", למי שרוצה, אך כמעט לא נעשה בה שימוש). הנתונים שהציג הרב אליהו מתייחסים רק לאנשים שמעידים על עצמם שהם גדלו בבית דתי, ואילו כיום הם מגדירים את עצמם כפחות מכך – מסורתיים או חילוניים. סוגיית הלימוד בחמ"ד כלל לא נידונה, כך שגם אם משפחה דתית שלחה את ילדה לבית ספר חילוני (ויש משפחות כאלה), התוצאה אמורה להשתקף בסקר.

"אנשים נוטים להגדיר את הבית שלהם כדתי יותר ממה שהוא היה באמת". אם טענה זו נכונה, אזי אנשים שגדלו בבתי מסורתיים

גב החר
מובילים
לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171
gavhahar1@gmail.com

ארבעה סיפורים קצרים

רחלי שטרן, מנהלת ראש יהודי

צ'אנס למסורת שלי, לתנ"ך. הוא התחיל לקרוא בתורה ומצא את עצמו בוכה ללא הפסקה. התורה נגעה בו כל כך לעומק, והוא לא האמין שעבר את כל המסורות והתרבויות ורק את המסורת שלו עוד לא ידע.

אדם אחר היה תמיד בוכה בניגון י-ה אכסוף בקולי קולות. היה לו עבר לא קל בכלל, והוא הרים את עצמו מאשפתות. כשמישהו שאל אותו למה הוא בוכה כל כך הוא אמר, "אני לא יכול להסביר, אבל הניגון הזה יותר חזק מכל הסמים שלקחתי".

לעולם לא מאוחר

מישהו נכנס וביקש לקבוע חבורתא בכתבי הרב קוק. אמרנו לו, "זה מתקדם מאוד, מה, אתה רוצה לחזור בתשובה?". הוא שאל בתמימות, "מה זאת תשובה?". הסברנו לו, "תשובה פירושה לחזור לעצמך, למקור שלך, לטבע האלוקי שלך...". ברור שהוא קפץ על הרעיון.

אדם מבוגר הגיע בשמחת תורה לבית הכנסת בפעם הראשונה מאז הבר מצווה שלו. בזמן הקידוש הוא עלה לקומה העליונה, שהתקיים בה אז שיעור ב'שפת אמת', והרב קרא משפט שאומר שלעולם לא מאוחר לחזור בתשובה, לעולם לא מאוחר להשתנות.

המשפט הזה נכנס כמו חץ בליבו. הוא התרגש מאוד וניגש לרב אחר כך לספר עד כמה זה נגע בו. הם שוחחו מעט והרב הזמין אותו לסעודה. למחרת, למרות שלא היה לו מושג איך קוראים למשפחה ומה המספר שלהם, הוא התפלל לכוח העליון העולם שעוד לא ידע את שמו, שראש יהודי יקבלו אותו אליהם. אחרי כשעה קיבל הודעה מבת השירות שראתה אותו בסעודה, שהזמינה אותו להמשיך לבוא...

הסיפורים האלה ממחישים עד כמה הלב פתוח לעשות תשובה. אם ככה, יש לכל אחד מאיתנו אחריות להמשיך ולאפשר אותה. כל אחד יכול לארח אדם אחד לפחות לסעודת ראש השנה; וכל אחד יכול לקבל על עצמו קבלה טובה, לקחת עליו אדם אחד נוסף וללוות אותו בתהליך ההתקרבות לאבינו שבשמים. אין הדבר תלוי אלא בנו! ואם לא עכשיו, אימתי?

התשובה שלנו היא להאזיב שם שמים בעולם ולקרב. לקראת ימי הדין הבאים עלינו לטובה, נוסף על התשובה האישית והתיקון של כל אחד את עצמו, נוסיף גם 'תשובה כללית' ונפיץ סביבנו אהבת ה'.

קירוב הוא עיסוק מאוד מקרב - בין לב ללב, אדם לאדם. מקום כמו ראש יהודי צריך להיות מאוד ביתי, שכל מי שנכנס מיד ירגיש מחובק ואהוב. אם ברחוב אנשים בקושי מדברים זה עם זה, מהרגע שנכנסת למרכז יש מיד מקום לשיח, ואפילו לשירה או נגינה. וזה בלי קשר לפערי גיל, רקע רוחני וכדומה - יש פה אנשים מכל הגוונים והמינים, ומה שמחבר את כולם זה הרצון הרוחני. מאידך אין פה טשטוש של ההלכה, הדברים מאוד גלויים על השולחן ואנחנו לא מנסים לרכך את התורה כדי שתיראה יפה - וזה השילוב שעובד.

אפשר לראות את הקרבה והביתיות ברמת הפתיחות של המשפחות המארחות, שהדלת שלהם פתוחה עשרים וארבע שעות ביממה, וסועדים אצלם בכל שבת עשרות אנשים. החברה עצמה גם משתתפים בזה: אפשר לראות מישהו שלפני שבוע היה בעצמו חדר ועכשיו מקבל את החדשים, ואנשים לפעמים מארחים בעצמם סעודות בסדר גודל כזה.

עבור המון אנשים סעודות שבת הן חוויה מכווננת, והדבר הראשון שהם מקבלים על עצמם הוא שמירת שבת. מדובר בחוויה חזקה מאוד של קדושה, עם שירים וגם סבבי שיתופים, שבהם הלבבות נפתחים ואנשים מספרים סיפורים מאוד חזקים.

ה'סם' החזק ביותר

בשבת אחת מישהו סיפר שהוא היה אדם סקרן ומשכיל מאוד, והוא קרא את כל הפילוסופיה מאפלטון ועד ניטשה. הוא רצה לקרוא גם את הברית החדשה, ואמר לעצמו - לפני כן אולי אתן

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

שנה טובה ואמקל!

דרושה תרומה להוצאת ספרים

אפשרות להקדשה והנצחה

ספר ובו לקט פסקאות, הארות, עצות ותובנות ע"פ דרכו של הראי"ה קוק צ"ל בלשון ימינו

בעקבות הצלחת חלק א' והתגובות הנלהבות עומד לצאת חלק ב' עם שלל פסקאות חדשות!

לפרטים ולתרומות: 02-6791122, www.roshy.org, 052-5665005

היו שותפים - ראש יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרקו ברקוד:

נחמי וילהלם

דממה. בקושי שומעים את היתושים המרחפים מסביב. אפשר לחתוך את השקט בסכין. כולנו במעגל הקשבה על השטיח, נרות דולקים ומפתח מונח במרכז. חשוב לשמור על הכללים: מי שרוצה לדבר מחזיק את המפתח ביד. אסור להגיב. מותר רק להקשיב. אלול תשע"ט. בדיוק לפני שנה. רגעים אחרונים של סיום סדנא למטיילים בת ארבעה ימים בשמורת טבע ירוקה נאקון ניוק. תאילנד.

שותקים. פתאום זוהרה ניגשת ולוקחת את המפתח. "מצטערת אם הקול שלי ירעד, אני לא רגילה לדבר מול קהל. אבל המדיטציה 'הרסה' אותי לגמרי... הניגונים חדרו עמוק, החזירו אותי אחורה בזמן. גדלתי במשפחה רחוקה מאד מהדת אבל כל השנים הרגשתי שמשוהו חסר. הנשמה שלי צעקה אבל לא שמעתי אותה. אני מרחמת עליה כל כך עכשיו. נראה לי שהגיע הזמן שגם היא תקבל קצת תשומת לב."

עוד דקות ארוכות של שקט חולפות. כל אחת מאיתנו מתבוננת עמוק פנימה, ושומעת קולות שהיו שקטים עד לרגע זה.

הלהבות מרקדות בחופשיות ושוב נשמע קול. "כולכם מכירים אותי כבר, אבל במקור אני ברכה'לה, גדלתי במשפחה חרדית בירושלים. צאו מההלם, דמיינו אותי עם צמות, בלי העגיל בגבה ועם שמלה ארוכה ומכופתת ותקבלו איך שהייתי נראית עד גיל שבע עשרה. חשבתי שאני יודעת הכל על אלוקים וזה פשוט לא בשבילי החיים האלו. בימים הראשונים של הסדנא הייתי עסוקה בלשאל מלא שאלות ולהתווכח, רציתי להוכיח לעצמי שנהנתנות היא דרך חיים. אבל בשניה ששמעתי את השופר הבוקר, כל המגדל הזה שבניתי בעמל רב קרס לגמרי. הניגונים עוררו את הגעגועים מהמקום הכי עמוק. כן, אנחנו לפעמים מתגעגעים. בעצם תמיד מתגעגעים."

תגיד, עשית פעם מדיטציה? לא?? מאמינה שאת טועה. 'מדיטציה' פירושה התבוננות. שיטה יהודית ביותר, מילת המפתח לכל תהליך של תשובה. עוצרת רגע לחשוב, מניחה את מרוץ החיים. נשימה עמוקה והקשבה לנשמה והנה אני מרגישה אותו.

לא כזה פשוט כמו שזה נשמע. אבל אפשרי. הבורא מצווה עלינו "ואהבת את ה' אלוהיך", "ויראת מאלוהיך", "ואהבת לרעך כמוך" ועוד. במבט ראשון זה נראה לא הגיוני, איך הוא יכול לצוות על הלב שלי? הלב הרי ספונטאני ומופרע, האם אוכל להחליט בשבילו מה להרגיש? אך בעצם הקב"ה מצווה אותנו 'והתבוננת'. זו הדרך להצליח לעורר כל רגש באמצעות התבוננות נכונה.

אז איך אצליח לעשות חשבון נפש והתבוננות

מוגש על ידי תכנית הלימוד "לב לדעת" לימוד תניא לנשים ובנות.

ממשיכות את הלימוד גם מהבית! יותר מתמיד זה הזמן להשקיע בעצמך ולהתחבר ללימוד. לקבלת פרטים שלחי הודעת וואצאפ למס' 054-921-0131

נכונה בימים של אלול?

כמה טיפים למדיטציה פרטית:

- פני לעצמך זמן שבו תוכלי להשתחרר מכל העיסוקים והטרדות היומיומיות.
- מצאי לעצמך מקום שקט ללא הסחות דעת. צרי תנאים סביבתיים ורגשיים שיקלו עלייך.
- קחי דף ועט, מחברת, יומן. טלפון במצב טיסה. העלי על הכתב את כל מה שצף. סמני את מה שדחוף יותר ופחות.
- התמקדי בעתיד. אל תשקעי במה שאת כבר לא יכולה לשנות.
- קחי לך החלטה קטנה, וקבעי זמן מוגבל לביצוע. כשיסתיים הזמן תוכלי לבדוק שוב איך זה עבד.
- וכדברי הרבי מליובאוויטש: "במענה על מכתבו בו כותב אודות ההתעוררות לתשובה, יעשה כהוראת האדמו"ר המהר"ש: חשוב על עצמך חמש עשרה דקות כל יום. באמת".
- את לא צריכה להגיע עד תאילנד, תעשי את זה בבית. שימי לעצמך ניגון געגועים ברקע, ועופי להתבוננות.

כתיבה וחתימה טובה!
נחמי, בית חב"ד בנגקוק

תואר שני בהרצוג

לא רק בשביל התואר

תוכניות ייחודיות להעצמה אישית בשילוב מקצועות היהדות:
תנ"ך ופרשנותו | תורה שבעל פה | מחשבת ישראל | חינוך יהודי

הבעש"ט בירושלים:

בנתיב החסידות מהבעש"ט ועד ימינו, בארץ ובעולם

לפני ולפנים:

בין נפש המורה לעולמו של התלמיד. ברוח ישיבת מקור חיים עם הרב דוב זינגר

בית מדרש:

מפגש עם מגוון ראשי ישיבות ושיטות ללימוד הגמרא

בית מדרש גבוה ללימוד גמרא לנשים: תוכנית ייחודית למבקשות להעמיק באוצרות הרוח היהודיים

עוד בתכניות התואר השני:

הוראת המתמטיקה | ניהול וארגון מערכות חינוך - הלימודים מתקיימים בימי רביעי
חינוך מיוחד בהתמחויות: לקויות למידה ולקויות מורכבות - הלימודים מתקיימים בימי שני

ייחודי במקצועות היהדות:
אפשרות לשלושה סמסטרים בלמידה מרחוק

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 073-3742354 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

מהר!

הרב שבתי סלנטצקי, שליח חב"ד באנטוורפן

הסינר היה מלא בענבים מרוסקים, והנשיא הנדהם פרץ בבכי באמצע המלון > השולחן היה מלא בסלטים, אבל הבחור הנרגש השתטח עליו מלוא קומתו > יום אחד פתחתי את תיבת הדואר, וחיכה לי שם לא פחות ממכתב לאלוקים!

התקופה הזאת נראה מה הלאה."

הבחור התרגש מאוד. רק כדי שתבינו עד כמה, אם אתם לא איסטניסטים, תשמעו מה היה. על השולחן היו עגבניות וסלט חצילים, טחינה וחומס, לחיים ושתייה. איך שעושים התנועות. פותחים שולחן, אולי לא הכי מפואר, אבל פותחים שולחן. אותו בחור כל כך התרגש ומרוב התלהבות קפץ על השולחן! הוא השתטח על כל האוכל - על הטחינה החומס והחצילים, וצעק לר' שלמה חיים: "איך בין דיינער!" ובעברית - "אני שלך!". ובאמת אותו בחורצ"ק הצליח מאוד והוא כיום אחד המשפיעים הגדולים בחב"ד.

בכל פעם שמדברים על הכתרת המלך, עובר לי בראש הסיפור הזה. בראש השנה אדם צריך לומר לקב"ה 'איך בין דיינער' - אני שלך. הבעיה היא, שכל אחד מאתנו יודע שהוא לא באמת יכול לתת את עצמו, אפילו לא לעשרים וארבע שעות. אולי אפילו לא לשתיים עשרה שעות, וגם אפילו לא לחמש שעות. בכל זאת, כתוב בספרים שכל יהודי, בראש השנה, צריך לקבל על עצמו איזה דבר אחד או שניים, ואיתם ללכת עד הסוף לכבוד ה'. בקבלה הזאת, היהודי מבטא את ה'איך בין דיינער' שלו.

לפי הרעיון הזה נוכל להבין איך אנחנו, אנשים כל כך קטנים ובעלי תאוות שפלות, יכולים להכתיר את ה' למלך. בחסידות מסבירים דבר נפלא: האם מלאך יכול להכתיר את ה' למלך? לא. גם, להבדיל, מאה אריות ומאה נמרים לא יכולים להמליך אותו. כשאומרים "איך מלך בלא עם", רומזים על דבר מעומעם. דווקא בגלל שיש לנו תודעה נפרדת, שבה בן אדם יכול להרגיש "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", דווקא בגלל שיש לאדם אפשרות להרגיש שהוא לא חייב שום דבר לאף אחד - אז כשהוא בוחר להתבטל לה' זה חידוש! ולכן הוא מעורר רצון חדש אצל הקב"ה. ככל שהאדם יותר קטן, יותר אגואיסט ויותר שקוע בתאוות, אם הוא מצליח בכל זאת להמליך את ה', אז המלוכה מתגלה עוד יותר. את המלוכה, כביכול אפילו הקב"ה לא יכול לעשות, אלא רק אנחנו. אנחנו - אלה שעושים עבירות וחטאים, וחושבים "מה כבר אני יכול לתת למלכות ה'" - לנו הקב"ה אומר: בואו, אתם, כמו שאתם, ותמליכו אותי.

לפני הרבה שנים, יום אחד פתחתי את תיבת הדואר בבית חב"ד אצלנו. על אחד המכתבים שהיו שם היה כתוב: "מכתב לאלוקים!" האותיות הגדולות והצורה שלהן הראו לי שהכותב הוא ילד בן 8-9. פתחתי את המעטפה וקראתי את המכתב. בכל פעם שאני נזכר במכתב הזה אני מתרגש מחדש. הילד שכתב, למד בבית ספר 'תחכמון', שבו יש הרבה ילדים שאינם שומרים לעת עתה תורה ומצוות. הלכתי לדבר שם כמה פעמים, וככה הילד הכיר את בית חב"ד. במכתב היה כתוב כך: "ריבוננו של עולם. אני מאמין בך, אבל הרבה ילדים בכיתה שלי לא מאמינים בך". כאב לילד הזה שילדים אחרים לא מאמינים. הוא המשיך וכתב: "ריבוננו של עולם, תעשה משהו שהם יאמינו בך **מהר!**" והוא הוסיף שני קווים להדגשה, מתחת למילה 'מהר'. המכתב הזה הוא ממש תפילת ראש השנה! הרצון והתשוקה שממש נראה איך "ותמלך אתה ה' לבדך על כל מעשיך", "וידע כל פעול כי אתה פועלתו".

מהר! עכשיו!

לחיים לחיים!

לפני שנים רבות הגיע נשיא המדינה זלמן שז"ר למונטריאול, והרבי ביקש שמשלחת של חסידים חב"ד תקבל את פניו בבית המלון. הרבי אמר מי צריך להיות שם, וגם אמר שילכו לר' פרץ מוצקין וייקחו אותו "כמו שהוא". החסידים התארגנו, ובאו לר' פרץ מוצקין שהיה חסיד גדול ובין השאר היה מכין לעצמו את היין. ההתעסקות עם הענבים והדריכה שלהם יוצרת המון כללון, וכשבאו לקרוא לו הוא היה לבוש בסניר עבודה שחור, מלוכלך כולו בשאריות של ענבים. הוא אמר "רגע רגע, חכו לי דקה, אני מחליף בגדים ובא אתכם", אבל החבר'ה אמרו לו "לא! אתה מגיע בדיוק כמו שאתה", וככה הם נסעו ונעמדו בשורה בלובי המלון... שז"ר לחץ להם את הידיים אחד אחד, וכשבסוף הוא הגיע לר' פרץ, שז"ר התרגש והתחיל לבכות. הוא אמר "אני נזכר באבא ובסבא שלי, איך הם היו מכינים יין לפני פסח ולפני סוכות", והוא לקח את ר' פרץ מוצקין לחדרו והם ישבו שם שעה ארוכה. הסינר המלוכלך הדליק אותו!

עוד שבוע ראש השנה והלב שואל מה לעשות - לשכוח מעצמי ביום הזכרון ורק להמליך את ה', או לבקש סליחה ביום הדין למרות שאין יודי בתפילה? ולמה בכל שנה חוזר המתח של המלכת ה' כשאנחנו עדיין מלוכלכים בעוונות, ורק אחרי ההמלכה מגיעה טהרת יום הכיפורים והופכת אותנו לראויים, עשרה ימים מאוחר מדי...?

אז הדבר הראשון הוא לדעת לבוא אל הקדוש ברוך הוא איך שאנחנו, לבוא עם כל הלב! ברור שצריך לעשות תשובה, אבל הדבר הראשון גם בתשובה הוא ליצור קשר, לומר לה' "אני רוצה שתהיה מלך עלי, אני רוצה להיות קשור אליך בלב נפש!". רק אחרי שנוצר הקשר, אתה יכול לבקש סליחה. אחרי זה תוריד את הסינר ותשטוף ידיים. אבל הדבר הראשון הוא לבוא, להתייבב. לכן בראש השנה לא מבקשים סליחה, היא תחכה ליום הכיפורים. לחיים!

מובא בספרים הקדושים, שבכל שנה ושנה בראש השנה, מסתלקת החיות של כל הבריאה. העולם אמנם קיים מצד חיזונית הרצון, אבל בפנימיות, הרצון של הקב"ה למלך עלינו נעלם. וכיצד הבריאה מתחדשת? כאשר עם ישראל משתוקקים להמליך את הקדוש ברוך הוא על העולם, "אמרו לפני מלכויות, כדי שתמליכוני עליכם", אז מתגלה המלך ואתו מגיעה חיות חדשה לעולם.

אנחנו שמים בצד את כל הרצונות שלנו, את כל הבעיות שלנו, את כל הצרכים שלנו והאגו שלנו, ומתפנים לעניין אחד. בראש השנה לא מבקשים "סלח לנו אבינו" על העבירות שלנו. אני לא מתעסק בעצמי - אני בא כמו שאני, עם החטאים שלי ועם העבירות שלי, עם הנקודות השחורות והלכלוך שלי, ואני אומר לקב"ה: ריבוננו של עולם, אני רוצה קשר פנימי! אנחנו מרגישים בתוך תוכנו, בעצם הנשמה שלנו, רצון עצום שה' יהיה מלך עלינו. ואז מתגלה השכינה שבתוכנו. מאיר בית המקדש שבנו. בראש השנה אנחנו מתפללים לקב"ה: קח אותנו כמו שאנחנו, ותהיה מלך עלינו.

בכל פעם שאני עוסק בעניין הזה, אני נזכר בהתנועות

שהייתה לפני שנים רבות עם המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן. הוא היה משפיע גדול והבחורים היו משוגעים עליו. פעם באחת ההתנועות אמרו קצת 'לחיים', ואחד הבחורים שישב מולו מאוד בכה. ר' שלמה חיים שאל אותו למה הוא בוכה, והוא ענה: "כל פעם אני מקבל עלי החלטות טובות אבל לא עומד בהן. אני מחליט 'עכשיו אני הולך להתפלל', או 'עכשיו אני הולך ללמוד' או 'עכשיו אני אהיה מענטש' - בן אדם, חסיד נורמלי. ובכל פעם - אני נופל מחדש, ושוב נופל ואז שוב נופל. די! אני כבר מיואש מעצמי".

ר' שלמה חיים ענה לו ככה: "האם אתה מוכן לתת לי את עצמך לתקופה מסוימת?" אני לא זוכר בדיוק לכמה זמן הוא אמר לו, אולי שלושה שבועות או אולי יותר, בכל אופן הבחור שאל מה הכוונה, ור' שלמה חיים הסביר: "אני אקבע לך את סדר היום, מתי לקום ומתי לישון, מתי לאכול ומתי ללמוד. אני אקבע לך גם מה ללמוד, ומתי להתפלל ואיך להתפלל. ואחרי

ישיבת ההסדר
רמת-גן

בכל לבבך
יום ט"ו בעבודת ה'

ה' באור
פניך

יהלכו

ערב הכנה (מקוון) לראש השנה // בכל לבבך מבית ישיבת רמת-גן

רביעי כ"ז אלול // 16.9

הרב אליעזר קשתיאל	הרב שלומי שפירא	הרב בן ציון אלגאזי	20:00
סגורם של ישראל	אזכה הוד מלוכה אם שבת אשמרה	יום תרועה יהיה לכם	
מיכל וולשטין	הרב מאיר גולדוויכט	הרב אייל ורד	20:45
ובכן אבוא אל המלך	ראש השנה - היסוד לקבלת תפילתנו	תשובה בחמישה צעדים	
הרבנית ימימה מזרחי	הרב חיים איידלס	הרב יהושע שפירא	21:15
הכנה נשית לראש השנה	עבודת ראש השנה	בריאת העולם - הטוב ביותר האפשרי	
הרבנית נעמי שפירא	הרב איתמר אלדר	הרב ראובן ששון	22:00
אורה של תשובה - לימוד מתוך אורות התשובה	מלכות ה' כמזור לדאגות הקיום של האדם המודרני	ראש השנה וחגי תשרי לפי עמקי התורה	

• שיעורים לנשים בלבד

לפרטים נוספים, שלחו הודעת וואטסאפ
052-555-4962

הרשמה מראש חינם:
www.tickchak.co.il/13697

**ביקשתי מה' סימן באיזו דרך
לבחור, ואכן קיבלתי סימן
ברור. בסוף נגרמה לי מזה
עוגמת נפש רבה וסבל גדול. מה
זה אומר, שטעיתי?**

רבותי לימדוני שאין ביד אנשים שכמותנו
בדורות הללו לדעת בוודאות מה ה' יתברך מסמן
לנו. ובמקום לחפש סימנים מסופקים, ואולי
אפילו מדומיינים, די לנו במה שהקב"ה הורה
לנו בבהירות בתורתו הקדושה, והדברים מאירים
ושמחים עד עצם היום הזה כנתינתם מסיני, ומה
לנו לבקש סימנים מפוקפקים?

לכן, א. ייתכן שבכלל היתה טעות בהבנתך, ב.
אולי זה בעצמו היה סימן עבורך שלא לסמוך על
סימנים... ג. או סימן לכך שעצם בקשת הסימן
היא הפיכת הסדר: הרצון שהקב"ה יעשה רצוני,
במקום להיות מגויס לעשות רצוני.

אבל כל זה רק בדרך אפשר, וכאמור מה לך לחפש
סימנים מפוקפקים כשיש לך הארה אלוקית,
שמאירה את העולם כולו - התורה הקדושה!

**למה ה' 'לוקח' כל כך קשה
את החטאים? סך הכל
אנחנו בני אדם.**

למה כשמישהו נופל מגג של גורד שחקים,
הוא לוקח את זה כל כך קשה? ולמה מי שאינו
מקפיד על הכללים עלול להידבק במחלות
קשות? ולמה מי שנוסע במהירות מטורפת
בצד הנגדי של הכביש ימצא כנראה את
מותו? מפני שהקב"ה הפקיד בידינו בחירה
חופשית בעלת משקל עצום של חיים ומוות
בעולם הזה, וכן חיים ומוות במובן הנשמי
הפנימי.

זכות גדולה היא לנו המתנה המופלאה הזו.
לעיתים יותר קל להורים לנהל או להעניק
לילדים מאשר לתת בהם אמן שהם יתמודדו
בעצמם עם אתגרים קשים. אך הקב"ה מגדל
אותנו מתוך אמן ענק. יש משמעות אדירה
לכל בחירה שלנו, ואגב, גם את המצוות שלנו
הוא 'לוקח קשה', ואפילו הרבה יותר...

ואחרי כל זה אנחנו אכן רק בני אדם, הפונים
לה' יתברך ואומרים "זכור כי עפר אנחנו".
והוא ברחמיו, מלך מוחל וסולח.

**ברוך השם נולדתי בבית
דתי, אבל אני רוצה להיות
בעלת תשובה!**

אבי מורי ע"ה היה חברו הטוב ביותר של הרב
עדין שטיינזלץ ע"ה, מילדותם ועד אחרון
ימיהם. הרב עדין גדל בבית חילוני ואבי מורי
גדל בבית דתי, ופעם אמר לו אבי בתמיהה
מבודחת: "האם זו חכמה לחזור בתשובה
כשגדלת בבית חילוני? ! אני גדלתי בבית דתי,
ולמרות זאת חזרתי בתשובה..."

וכי חסר לנו על מה לחזור בתשובה? ראיתי
כמה מגדולי הצדיקים בדור שלפנינו בעבודת
התשובה שלהם. בפעם הראשונה שהלכתי
לסליחות בילדותי, ראיתי את רבנו הרב צבי
יהודה זצ"ל והרב אברהם שפירא זצ"ל בסליחות
ראשונות. כל הדרך הביתה חזרה, באמצע
הלילה, חשבתי לעצמי איך יתכן שהצדיקים
האלה אומרים "אשמנו, בגדנו"? ועדיין אין
לי תשובה לעצמי על מה הצדיקים הללו שבו
בתשובה באופן הפרטי חוץ מהשתתפותם
בכלל ישראל. ובכל זאת, גם הם סברו שבדקות,
באופן כזה או אחר, אין צדיק בארץ אשר לא
יחטא, מאחר וכולנו בני אדם. התשובה לא
נועדה לחילונים, אלא ליהודים...

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרן ברנשטיין > העלון טעון גניזה
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך • לפרסום: 052-525-4051

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

רב מכר

ארחות אהרן
אור ועבודת המועדים

הספר
שיעורי ויכוחים את לבן
ולבן מן כבוד ועבודת
הימים הקדושים.

שילוח אותך בדרך
נאמנה על כל פרטי
העבודה שבת.

הצטרף לאלפי המעוניינים
את נפשם בלימוד קבוע
בספר קדוש זה.

**כ"ק מרן אדמו"ר
מפינסק קארלין זיע"א**

לימי הרחמים והסליחות ומועדי האיתנים
תודשי אלול ותשרי
בבית שירות קדש המעוררים את הלבבות מאת אדוקי של ישראל

ספר יסוד ללימוד אופן עבודת ה' בידיה האיתנים על פי תורת החסידות
מדרשו שד ספארת ומועד | פרק וספור לז' ענינים | ארחות אהרן ענין

להשיג בחנויות הספרים - להזמנות עד הבית, מכון מטה אהרן טל. 05271-41446

**שחרור
אמיתי
לנפש**

חנה דיין
12 שנות ניסיון

מלווה להתמודדות וצמיחה מתוך משבר ע"פ
תורת הנפש והפסיכולוגיה היהודית.
מתמחה בטיפול בנוער ומבוגרים, טיפול יחיד,
זוגי ומשפחתי.

לפרטים:
Hanna.tipul@gmail.com • 054-4480705